

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

DRŽAVNI PROGRAM ZA OBVLADOVANJE
SLADKORNE BOLEZNI 2020-30

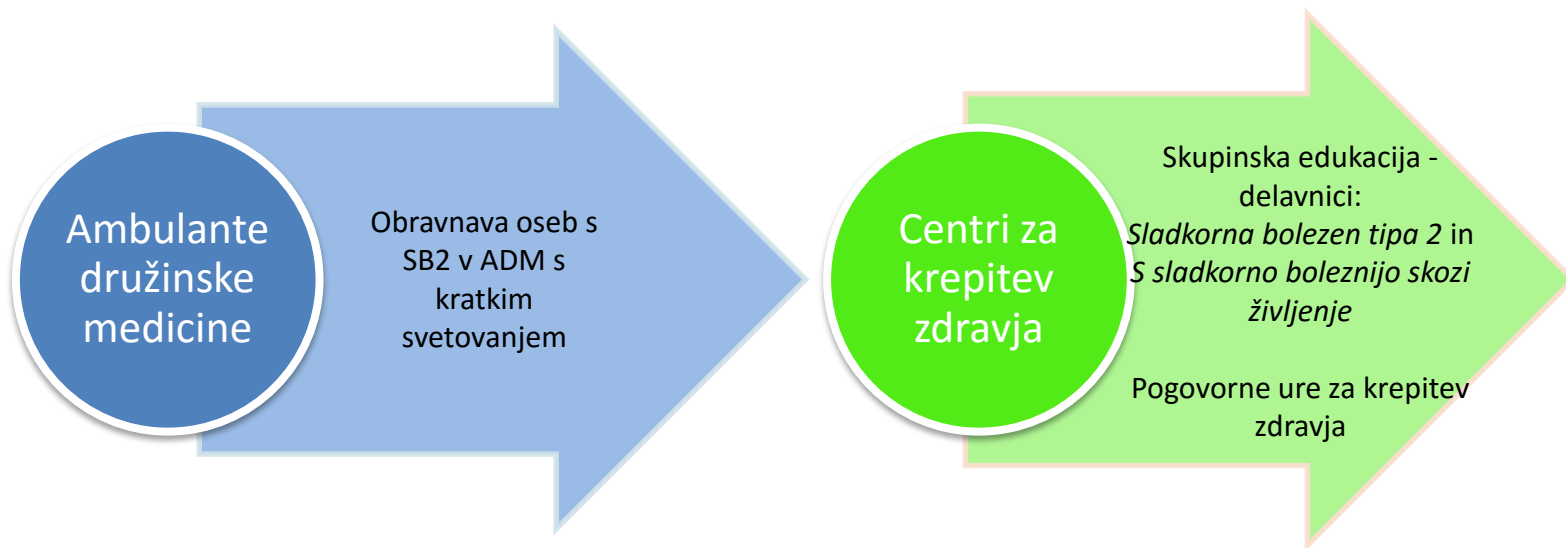

Dostopnost znanj in veščin na področju sladkorne bolezni tipa 2 na primarni ravni zdravstvenega varstva

Sanja Vrbovšek
Nacionalni inštitut za javno zdravje,
Center za upravljanje programov preventive in krepitev zdravja

*12. nacionalna konferenca o sladkorni bolezni
9. november 2021, preko spleta*

Dostopnost znanj in veščin na področju sladkorne bolezni tipa 2 na primarni ravni zdravstvenega varstva

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

NIJZ

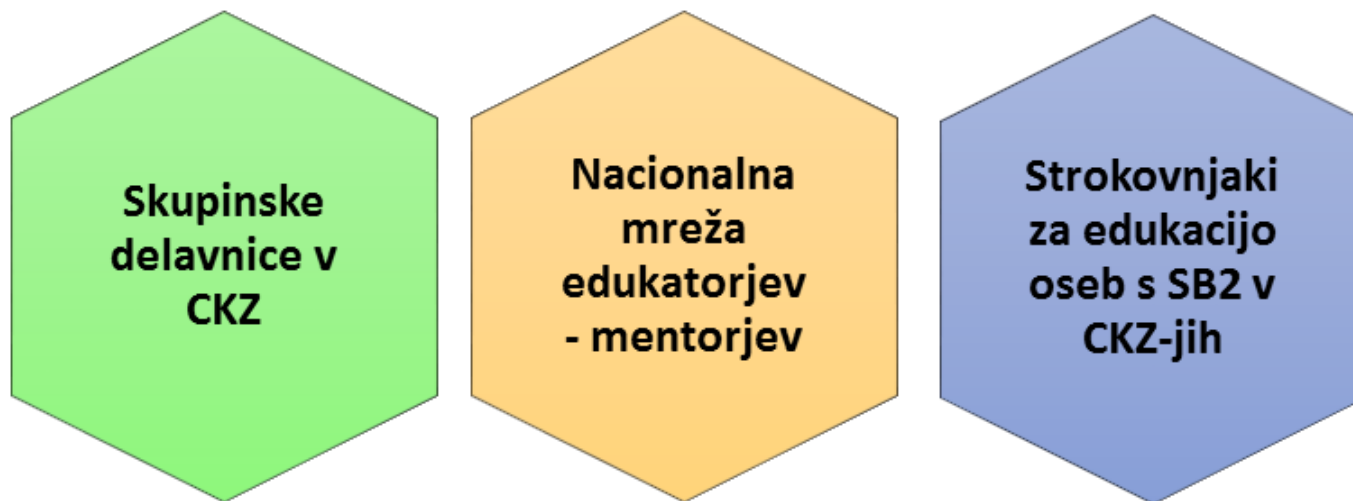
Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Sekcija medicinskih sester
in zdravstvenih tehnikov
v endokrinologiji

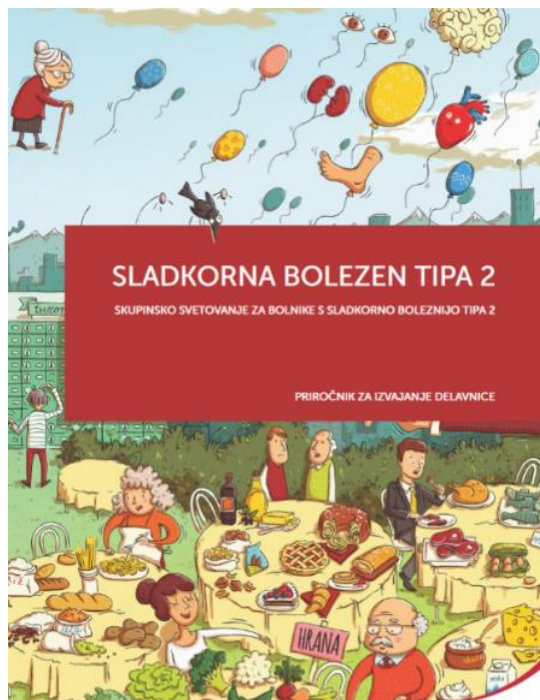

Dostopnost znanj in veščin na področju sladkorne bolezni tipa 2 v centrih za krepitev zdravja

Dostopnost znanj in veščin na področju sladkorne bolezni tipa 2 v centrih za krepitev zdravja

Skupinske delavnice v CKZ

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje REPUBLIKA SLOVENIJA SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ IN EVROPSKO KONEKCIJSKO POLITIKO norway grants

Eno 90-minutno srečanje

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje REPUBLIKA SLOVENIJA SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ IN EVROPSKO KONEKCIJSKO POLITIKO norway grants

Pet 90-minutnih srečanj

Analiza izvedenih delavnic *S sladkorno boleznijo skozi življenje* v letih 2019 in 2020

	2019	2020
Št. izvedenih delavnic	101	66
Št. vključenih oseb s SB2	619	439
Spol		
ženski	53 %	60 %
moški	47 %	40 %
Povprečna starost	64 let	64 let

Vpliv epidemije covid-19 na dostopnost do obravnav za osebe s SB2 v CKZ-jih (začasna zaustavitev izvajanja preventive)

Emocionalne obremenitve

Stiska zaradi pomanjkanja informacij

Stiska zaradi pomanjkanja volje in moči

Socialna stiska

Po končani delavnici: napredek na vseh področjih

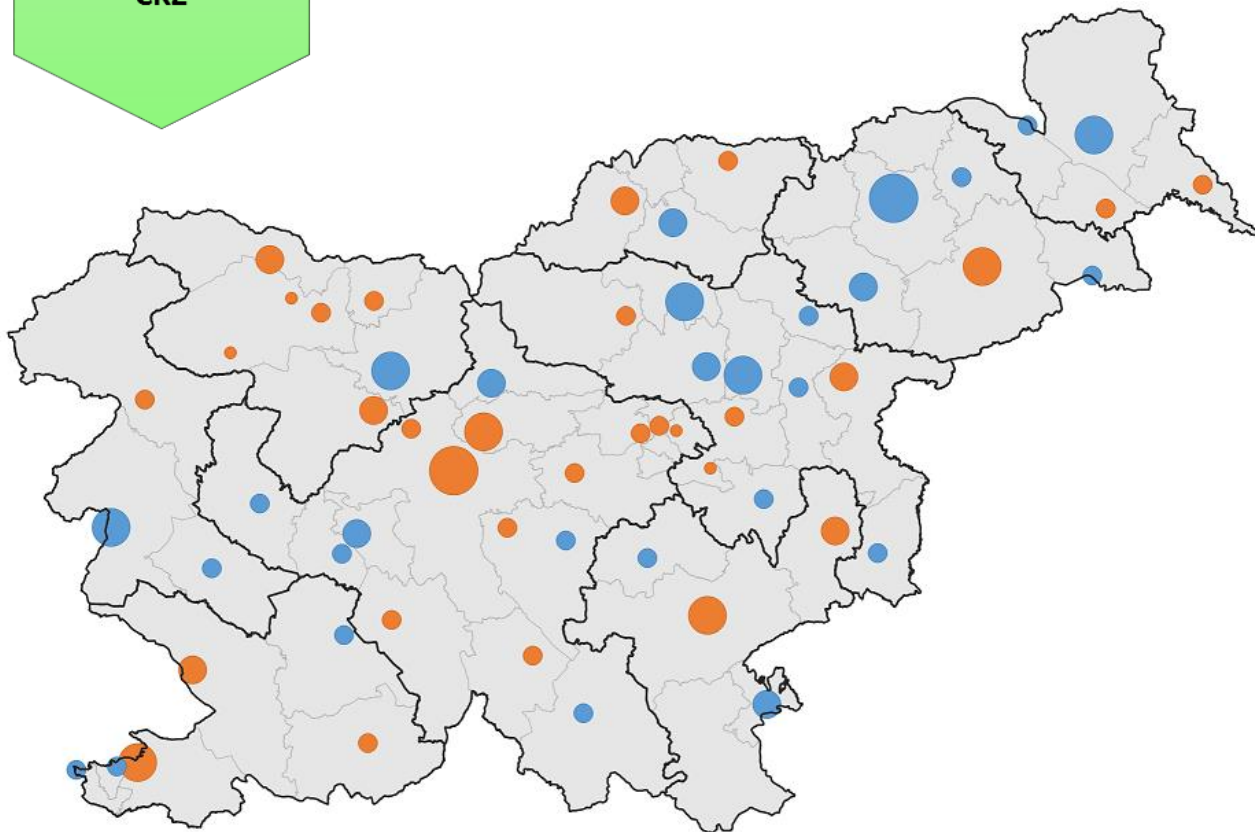
Pomemben doprinos k samoobvladovanju bolezni

Vir: Evalvacija zdravstvenovzgojnih/psihoedukativnih delavnic in individualnih svetovanj v ZVC in CKZ za leti 2019 in 2020, NIJZ

Dostopnost znanj in veščin na področju sladkorne bolezni tipa 2 v centrih za krepitev zdravja

Skupinske delavnice v CKZ

Širitev obravnav za osebe s SB2 na nacionalno raven

Vključitev delavnic *Sladkorna bolezen tipa 2* in *S sladkorno boleznijo skozi življenje* tudi v 31 ZVC-jev.

S Splošnim dogovorom 2021 (sredstva ZZS) **ZAVRNJENO**

z Aneksom 1 k Splošnemu dogovoru 2021.

Dostopnost znanj in veščin na področju sladkorne bolezni tipa 2 v centrih za krepitev zdravja – edukatorji oseb s SB2

Nacionalna mreža edukatorjev - mentorjev

Edukator nivo1

- PRIMARNA RAVEN ZDRAVSTVENEGA VARSTVA
- Dipl. m. s. s specialnimi znanji na področju preventive in krepitev zdravja, iz centrov za krepitev zdravja (certifikat).
- Vodja delavnic *Zvišan krvni sladkor, Sladkorna bolezen tipa 2 in 5 sladkorno boleznijo skozi življenje.*

PRIMARNA RAVEN

Edukator nivo2

- SEKUNDARNA RAVEN ZDRAVSTVENEGA VARSTVA
- Dipl. m. s. s specialnimi znanji na področju edukacije oseb s sladkorno boleznijo (certifikat).
- Po kurikulumu za edukacijo odraslih oseb s sladkorno boleznijo.

SEKUNDARNA RAVEN

Edukator nivo3

- **EDUKATOR - MENTOR N3** (OBIČAJNO SEKUNDARNA RAVEN ZDRAVSTVENEGA VARSTVA)
- Ima certifikat za N1 in N2 ter je mentor N1.
- Deluje povezovalno med primarno in sekundarno ravno zdravstvenega varstva z namenom ohranjanja kakovosti edukacije oseb s sladkorno boleznijo.

POVEZOVANJE
PRIMARNA –
SEKUNDARNA RAVEN

Dostopnost znanj in veščin na področju sladkorne bolezni tipa 2 v centrih za krepitev zdravja – edukatorji oseb s SB2

EDUKATORJI – MENTORJI (N3)

Mentorska mreža: model povezovanja med primarnim in sekundarnim nivojem zdravstvenega varstva na področju edukacije oseb s SB2.

Nacionalna
mreža
edukatorjev
- mentorjev

Leta 2021: **24 edukatorjev – mentorjev** (5 od teh je regijskih koordinatorjev mentorske mreže).

Naloge edukatorjev – mentorjev:

- ✓ dobro sodelovanje in ohranjanje povezave med edukatorjem N1 in N3 na lokalnem nivoju,
- ✓ obveščanje o novih znanjih, veščinah in pristopih na področju svetovanja osebam s SB2,
- ✓ redno udeleževanje na regijskih in nacionalnih strokovnih srečanjih,
- ✓ mentorski obisk v CKZ, pri mentorirancu, v namen potrditve ustreznosti izvajanja delavnice.

Izobraževanje edukatorjev – mentorjev (N3):

Sekcija medicinskih sester
in zdravstvenih tehnikov
v endokrinologiji

Dostopnost znanj in veščin na področju sladkorne bolezni tipa 2 v centrih za krepitev zdravja – edukatorji oseb s SB2 v CKZ

Strokovnjaki
za edukacijo
oseb s SB2 v
CKZ-jih

Diplomirane medicinske sestre s specialnimi znanji iz standardnih timov CKZ

Dodatno strokovno usposabljanje za dipl. m. s. iz CKZ

1. Teoretični in praktični del usposabljanja
2. 40-urno praktično usposabljanje v kliničnem okolju pri edukatorju – mentorju
3. Pridobitev ocene usposobljenosti za izvajanje delavnic v CKZ

Leta 2021 v CKZ-jih:

32 dipl. m. s. (s končanim celotnim usposabljanjem) in
20 dipl. m. s. (s končanim teoretičnim delom usposabljanja, manjka še 40-urno klinično usposabljanje – zaradi epidemije covid-19 ga še ni bilo mogoče izvesti)

Dostopnost znanj in veščin na področju sladkorne bolezni tipa 2 v centrih za krepitev zdravja

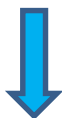
Evalvacija obravnav za osebe s SB2 v integriranih CKZ

CKZ ima pomembno vlogo pri zagotavljanju dostopnosti do edukacije oseb s SB2 na primarni ravni.

Pozitivna percepcija vključevanja dodatnega kadra pri izvajanju delavnice – zdravnika družinske medicine, dipl. m. s. – edukatorke in lekarniškega farmacevta. Predlog: dietetik.

Potreba po poenotenju poti obravnave osebe s SB2 v zdravstvenem sistemu.

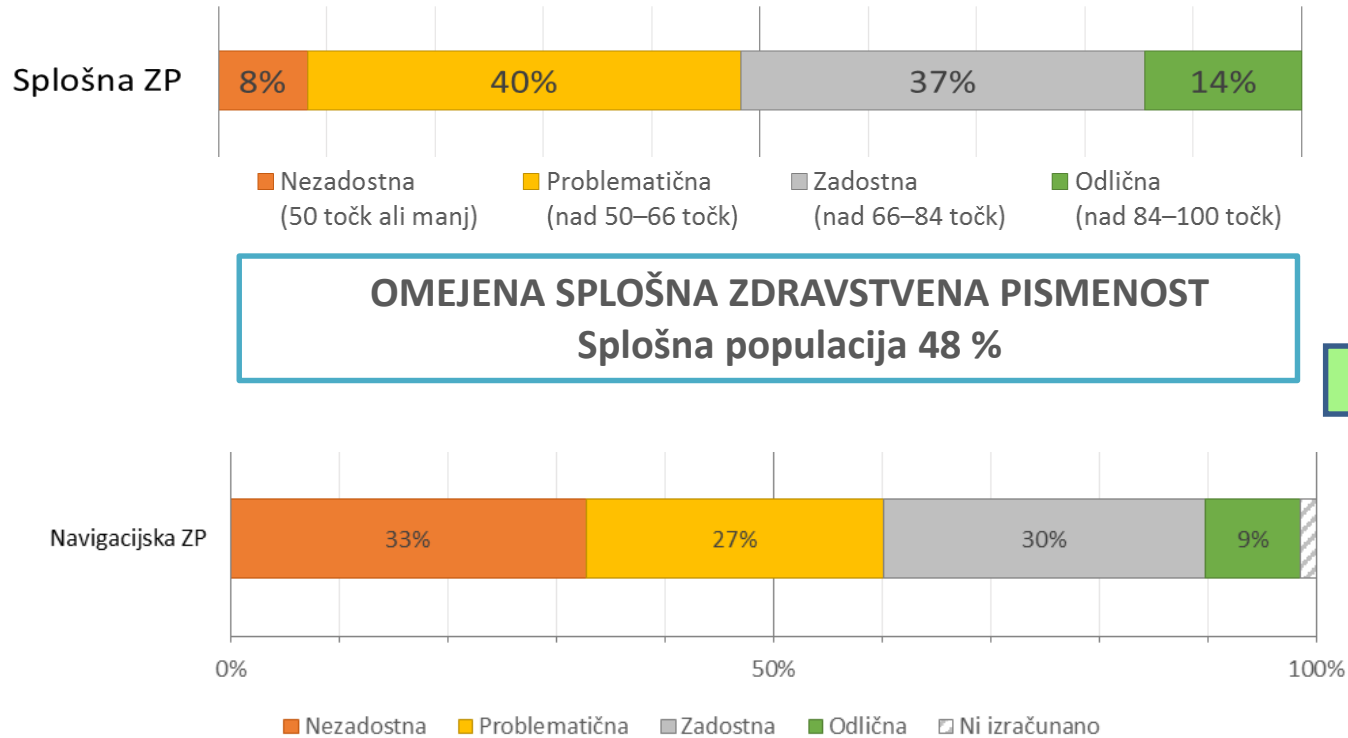
Razvoj "poti osebe s SB2", da bodo osebe s SB2 lahko v največji možni meri lahko izkoristile vse možnosti, ki jim jih nudita tako slovenski zdravstveni sistem kot tudi lokalno okolje.

Nacionalna raziskava zdravstvene pismenosti v Sloveniji HLS-SI 19-21

Verjetnostni vzorec odraslih prebivalcev Slovenije; realizirani vzorec: 3.360 oseb (60 % stopnja odgovora).

Spletni in osebni način anketiranja.

OMEJENA SPLOŠNA ZDRAVSTVENA PISMENOST
Splošna populacija 48 %

Osebe z dolgotrajno boleznijo/težavo (osebe s kroničnimi boleznimi):
še nižja stopnja zdravstvene pismenosti!

OMEJENA NAVIGACIJSKA ZDRAVSTVENA PISMENOST
Splošna populacija 60 %

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

DPOSB
2020-30

Opolnomočenje in zdravstvena pismenost – eno izmed načel DPOSB 2020–2030

Doprinos obravnav za osebe s SB2 v ambulantah družinske medicine in v CKZ.

1. Zagotoviti enako dostopnost do edukacijskih programov v CKZ s širitvijo delavnic tudi v 31 ZD, kjer te delavnice še ne potekajo.

2. Nizka stopnja navigacijske zdravstvene pismenosti v Sloveniji razviti jasno pot osebe s SB2, s povezovanjem ključnih partnerjev